Fylkesmannen i Innlandet

Sted	Vår referanse
Lillehammer	2019/16111
Dato:	Deres referanse
20.09.2019	

Skarnes Bildemontering,
Oslovegen 426,
2100 Skarnes

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Skarnes Bildemontering

Dato for inspeksjonen: **19.09.2019**
Rapportnummer: **2019.021.I.FMIN**
Saksnr.: **2019/16111**

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:	Fra Fylkesmannen i Innlandet:
Frank Ø. Jacobsen	Steinar Østlie, senioringeniør

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjon ved Skarnes Bildemontering, 19.09.2019:

Fylkesmannen avdekket 3 avvik:

- Antall mottatte vrak overskrider rammen i tillatelsen.
- Alle aktiviteter som krever fast dekke har fortsatt ikke det.
- Pressvæske samles ikke opp, men går ut i oljeutskilleren.

I tillegg ble det påpekt 6 anmerkninger, vi ber virksomheten om en vurdering av disse.

Skarnes Bildemontering må sende en skriftlig bekreftelse innen **01.02.2020** på at avvikene er rettet. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Med hilsen

Tore Pedersen e.f.	Steinar Østlie
avdelingsdirektør	senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 989 588 230	**Eies av:** 977 304 709
Besøksadresse: Osloveien 426, 2100 Skarnes	**Telefon:**
Bransjenr. (NACE-kode): 46.770	**E-post:** frank@bilhogg.com

Kontrollert anlegg

Navn: Skarnes Bildemongering (ENK)	**Anleggsnr:** 0419.0025.01
Kommune: 0419 Sør-Odal	**Anleggsaktivitet:** Kasserte kjøretøy
Fylke: Innlandet	**Risikoklasse:** (3)
Tillatelse gitt: 30.08.2017	**Tillatelse sist oppdatert:** -

2. Inspeksjonens omfang

Formålet med inspeksjonen var å vurdere om virksomheten etterlever regelverk som omfatter virksomhetens risiko for å forurense det ytre miljø, samt rutiner for håndtering av avfall og kjemikalier. Videre er det undersøkt om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Fylkesmannen har blant annet undersøkt:

- Rutiner for mottak, sanering og videre levering av kasserte kjøretøy
- Status for internkontroll (risikokartlegging, avviksbehandling,)
- Oppfølging av forhold påpekt under forrige kontroll
- Registreringssystem for evt. uhell og håndtering av uhell
- Bedriftens utslipp til vann
- Oljeavskiller for avløpsvann fra utearealer med fast dekke, verksteder, vaskehall o.l.
- Lagring og håndtering av kjemiske stoffer og produkter
- Overholdelse av produksjonsrammer
- Håndtering av næringsavfall og farlig avfall.
- Støy fra virksomheten

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til (jf. offentleglova).

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Skarnes Bildemontering plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene og aktuelle tiltak knyttet til disse. Vi ber om en skriftlig redegjørelse for tiltak og oppfølging av påpekte avvik og anmerkninger innen **01.02.2020.**

Dersom et avvik ikke kan lukkes eller et tiltak ikke kan avsluttes innen fristen, må det utarbeides en plan for videre framdrift.

Klageadgang

Pålegget om er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7. Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at rapporten er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Fylkesmannen i Innlandet.

4. Pålegg om opplysninger

Virksomheten må sende Fylkesmannen følgende opplysninger sammen med øvrig rapportering, (jf. produktkontrolloven § 5 / forurensningsloven § 49):

- Saneringsgrad for ulike avfallsfraksjoner.
- Omfang av lagring av nyere biler enn 6 år for delesalg.
- Antall sanerte, upressede kjøretøy oppstilt.

Klageadgang

Pålegget om opplysninger er gitt med hjemmel i produktkontrolloven § 5 og forurensningsloven § 49. Dere har rett til å klage på vedtaket innen tre dager etter at dere har mottatt pålegget (jf. forvaltningsloven § 14). En eventuell klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig. Klagen skal begrunnes og rettes til Fylkesmannen i Innlandet.

5. Gebyr for inspeksjonen

Virksomheten er ved denne inspeksjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. Fylkesmannens varselbrev datert 27.08.2019). Dette betyr at dere skal betale *kr. 19 700* i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Gebyrsats følger av vårt samlede tidsforbruk ved tilsynet, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Miljødirektoratet.

Vedtaket om fastsettelse av gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens kap 39. Gebyrets størrelse kan klages inn til Miljødirektoratet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra rapporten er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Fylkesmannen i Innlandet.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal og på www.norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Sør-Odal kommune

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Antall mottatte vrak overskrider rammen i tillatelsen.

Avvik fra:
Tillatelse for Skarnes Bildemontering, 2017.0670.T, kap. 1.

Kommentarer:
Rammen for årlig mottak av vrak er 1000 kjøretøy. Antall mottatte kjøretøy i 2018 var 1397. Antall mottatte kjøretøy hittil i år er 915, det er derfor stor risiko for overskridelse også i år.

Dersom anlegget har kapasitet til å i mot et større antall biler enn nåværende ramme, og makter å håndtere disse på en forsvarlig måte iht. til kravene i tillatelsen og forskriften, kan rammen utvides etter søknad.

Avvik 2:

Alle aktiviteter som krever fast dekke har fortsatt ikke det.

Avvik fra:
Tillatelse for Skarnes Bildemontering, 2017.0670.T, kap. 3.3.

Kommentarer:
Følgende områder skal ha fast dekke iht. til tillatelsen: Lagring av usanerte kjøretøy, oppstilling av kjøretøy nyere enn 6 år ved lagring utover 1 år, miljøsanering, oppstilling av sanerte kjøretøy for etterdrypping, pressing, oppstilling av pressede kjøretøy, mellomlagring av farlig avfall. Det er faste dekker ved oljeutskiller (foran saneringshall) og ved pressa.

Lagring av usanerte kjøretøy er ikke lagret på fast dekke. Disse blir ikke systematisk undersøkt ved mottak, men vrak med synlige lekkasjer blir sanert umiddelbart. Normalt blir mottatte kjøretøy sanert relativt raskt, fra 1 time til 2-3 dager. Usanerte kjøretøy står stablet to i høyden bak verkstedet (avvik fra tillatelsen pkt. 4.2).

Oppstilling av kjøretøy utover 1 år står ikke på fast dekke. Området har en del kjøretøy som holdes tilbake av politiet, disse kan bli stående relativt lenge. Det ble ikke opplyst om virksomheten lagrer biler nyere enn 6 år for delesalg. Virksomheten bes redegjøre for dette.

Virksomheten har frist til 1.1.2020 for å ferdigstille dekke for oppstilling og lagring etter pressing. Dette tiltaket er ikke påbegynt, men virksomheten er klar over fristen. Det har vært vurdert å flytte pressa ned til betongdekket foran saneringshallen, men dette blir for trangt for praktisk drift.

Avvik 3:

Pressvæske samles ikke opp, men går ut i oljeutskilleren.

Avvik fra:
Tillatelse for Skarnes Bildemontering, 2017.0670.T, kap. 5.2.

Kommentarer:
Pressvæske kan inneholde mange forskjellige avfallsfraksjoner, og skal betraktes som farlig avfall, selv om væska kan være fortynnet (tillatelsen pkt. 5.2). En oljeutskiller skal primært inneholde olje, så andre typer farlige avfallsfraksjoner skal innblandes her. Dette ble også påpekt som avvik ved forrige kontroll i 2015.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1
Kjøretøy blir ikke presset fortløpende om vinteren ved kuldeperioder.

Kommentarer:
Virksomheten bes gi en vurdering av kapasitet på området ved lange kuldeperioder, hvordan vil ansamlinger av mottatte kjøretøy fungere i praksis? Hvilke rutiner har virksomheten for å takle slike situasjoner?

Anmerkning 2
Virksomheten har ikke anlegg for sanering/tømming av klimaanlegg.

Kommentarer:
Vi ber om en vurdering av hvilke konsekvenser dette har, hvordan det fungerer ikke å kunne sanere klimaanlegg selv?

Anmerkning 3
Prøve fra oljeutskiller i 2018 viste klar overskridelse av krav på 50 mg olje/liter.

Kommentarer:
I permen som ble lagt fram ved inspeksjonen, var analyseresultater av utslipp fra oljeutskiller for 3 år, 2015, 2016 og 2018. Arnkværn tømmer oljeutskilleren og tar ut prøvene. De to første årene hadde lave verdier, hhv. 2,7 mg/l og 12 mg/l (dette er summen av karbonfraksjoner C5-C35).

I 2018 viste analysen 214 mg/l. Virksomheten bes gi en vurdering av mulig årsak til den høye verdien, om det var spesielle driftsrelaterte forhold som påvirket analysen.

Anmerkning 4
Det ble ikke avklart ved inspeksjonen om virksomheten har rutiner for systematisk gjennomgang og oppdatering av internkontrollen.

Kommentarer:
Det ble ikke avklart hvilke rutiner som foreligger for gjennomgang og oppdatering av internkontrollrutinene, og om det foreligger praksis for dette. Finnes rutiner for slik gjennomgang, hvordan utøves denne?

Anmerkning 5
Det forekommer en del søppel og metallskrot på bakken, samt oljesøl utenfor saneringshall.

Kommentarer:
Det forekommer søppel, særlig metallskrot, på bakken rundt omkring på anlegget, særlig rundt pressa og avfallscontainere, men også ellers. Foran døra til saneringshallen er det en del oljesøl.
Virksomheten bes gi en vurdering av hvordan dette kan forbedres, og hvilke rutiner som kan innføres for å holde slik skrot og oljesøl på et minimumsnivå over tid.

Anmerkning 6
200 liters fat i saneringshallen med farlig avfall er ikke merket med innhold.

Kommentarer:
De som arbeider med sanering av kjøretøy har sikkert god oversikt over innhold i fatene. Men evt. vikarer og andre som kan ha befatning med fatene kjenner kanskje ikke til innholdet. Fatene skal merkes med innhold, det skal gjøres før de fylles opp.

9. Andre forhold

Virksomheten forbereder medlemskap i NBF.

Antall ansatte: 1 fast, 2 som kan tilkalles ved behov og 1 som har avtale gjennom NAV.
I tillegg arbeider 2 russere på anlegget med demontering av deler for eksport til Russland, men disse har ikke ansettelse.

Russerne disponerer eget område på baksida av verkstedbygget. De demonterer deler og eksporterer disse til Russland. Her er ikke kjøretøyene stablet i høyden.
Dette er forurensningsmessig greit, så lenge kjøretøyene er sanert før de overlates russerne. Men dette må også skje i samsvar med annet lovverk som regulerer slik eksport.

Virksomheten tar imot en del campingvogner. Det er mye arbeid og mange avfallsfraksjoner knyttet til demontering av campingvogner. Mange mottak tar ikke imot campingvogner. Det skal anlegges fast dekke foran avfallscontainer, der campingvognene demonteres.

<u>Rammer for mottak og oppstilling:</u>
Antall usanerte kjøretøy oppstilt: ca. 50.

Antall sanerte kjøretøy oppstilt: Ikke avklart, men langt under 500 som er rammen i tillatelsen. Vi ber om at antall sanerte kjøretøy rapporteres i tilbakemeldingen.
Antall pressede kjørtetøy oppstilt: Anslått til 60-70 (500 er rammen i tillatelsen).
Det står noen kjøretøy som politiet har beslaglagt. Disse kan bli stående på vent lenge.

Antall mottatte kjøretøy 2018: 1397 (ramme i tillatelsen: 1000), se avvik 1.
Antall mottatte kjøretøy så langt i 2019: 915.

Det utleveres enkelte kjøretøy til Forsvaret. Noen er sanerte, disse brukes ved øvelser (sprengning o.l.). Noen er ikke sanert, disse brukes til kjørekurs.

Det utleveres ikke kasserte kjøretøy for å brukes på vegen igjen.

Faste dekker (se også avvik 2):
Det er faste dekker ved oljeutskiller (foran saneringshall) og ved pressa.
Det er satt krav i tillatelsen om fast dekke for oppstilling og lagring av kjøretøy etter pressing innen 1.1.2020. Tiltaket er ikke påbegynt, men virksomheten er klar over kravet.

Det har vært vurdert å flytte pressa til det faste dekket foran saneringshallen, men det blir for trangt der.

Det er en del oljesøl i bakken foran saneringshallen. Her er det jorddekke mellom hallen og betongdekket. Det brukes sand for å samle opp oljesøl.

Sanering:
Virksomheten har SEDA tappeanlegg. Dette brukes til sanering av alle fraksjoner.

Dagen før inspeksjonen ble det sanert 12 biler. Om vinteren når det er kaldt, kan det bli en pause i saneringa. Det er ikke mulig å temperere kjøretøyene før sanering.

Saneringsgrad for ulike væskefraksjoner ble ikke avklart ved inspeksjonen.

Rutiner ved mottak av kjøretøy:
Chassisnr. sjekkes.
Mottatte biler settes normalt ikke på fast dekke. Lekkasjer fra bilen registres hvis det er godt synlig, men dette blir ikke systematisk undersøkt (se avvik 2).
Det kan gå fra 1 time til 2-3 dager før sanering blir foretatt, det avhenger av hvor mye det er å gjøre ellers.

Oljeutskiller:
Arnkværn tømmer og tar ut prøve fra utløpet for analyse. Oljeinnholdet fra analysene viste (innsyn i perm) for sum C5-C35: 2,7 mg/l i 2015, 12 mg/l i 2016 og 214 mg/l i 2018. Grenseverdien i forurensningsforskriften er 50 mg/l (tillatelsen pkt. 6.1, anmerkning 3).

Farlig avfall:
Farlig avfall lagres på IBC-containere og 200 liters fat. Fatene er ikke merket med innhold (se anmerkning 6).

Nikkerud Transport henter pressede kjøretøy.

Internkontroll:
-Risikoanalyse:
Det er utarbeidet en enkel risikoanalyse i samarbeid med Glåmdal HMS-tjeneste. Metoden som er brukt for risikoanalyse med tallfesting av sannsynlighet og konsekvens er helt grei. Tittelen tilsier at dette er for ytre miljø, men vurderingene tilsier også arbeidsmiljø. Det er vurdert 7 risikoforhold: lekkasjer, spillolje/bremsevæske, lagring dekk, støy, oppbevaring stål (kjøretøy), pressing biler, bilbatterier.
Flere forhold kunne vært vurdert. I utgangspunktet bør alle uønskede hendelser vurderes.

-Avviksbehandling:
Det er utarbeidet en prosedyre for avviksbehandling. I permen lå det 2 avvik. Det registreres ikke avvik hvert år. Virksomheten har få ansatte og mye faste gjøremål. Likevel håndteres mye farlig avfall, og det synes tross alt å være få registrerte avvik ved en virksomhet med såpass stor aktivitet.

Driftsrutiner/prosedyrer:
Det er utarbeidet prosedyrer for følgende forhold:
-Demontering: (all tapping skal skje på fast dekke), håndtering og lagring av farlig avfall, prosedyre for mottak og saneringsrutiner.

Det skal støpes et betongdekke til i forlengelsen av det foran saneringshallen, samt der demontering av campingvogner finner sted og foran avfallscontainer for avfall fra disse.

Drivstoff (bensin og diesel) blir gjenbrukt.

10.Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- Tillatelse av 30.08.2017.